

HARTKATHETERISATIE

Belangrijk:

Uw behandeling vindt plaats in (aankruisen wat van toepassing is):

- Franciscus Gasthuis (Rotterdam)
- Franciscus Vlietland (Schiedam)

Inleiding

Bij u vindt binnenkort een röntgenonderzoek van het hart plaats. In medische termen noemen we dit 'coronair angiografie' of 'hartkatheterisatie'. Het doel van dit onderzoek is om eventuele afwijkingen en/of vernauwingen aan de kransslagaderen zichtbaar te maken en vast te stellen welke behandeling noodzakelijk is. Daarnaast kan op verzoek van uw cardioloog verder onderzoek plaatsvinden naar het hart, de hartkleppen en bloeddrukken rondom het hart. Op een röntgenfilm zijn de bloedvaten niet te zien, maar door middel van een contrastmiddel kan de vaatholte zichtbaar gemaakt worden. Hieronder leest u daar meer over.

Opname

Kijk goed op welke locatie u ingepland bent.

Voor dit onderzoek van het hart wordt u op de verpleegafdeling Cardiologie of op de dagverpleging opgenomen. De behandeling verloopt via de pols of lies en u kunt dezelfde dag weer naar huis.

Locatie Franciscus Vlietland (Schiedam)

Een medewerker van het Opnamebureau belt u voor het maken van een afspraak voor de opname.

Locatie Franciscus Gasthuis (Rotterdam)

U krijgt na uw bezoek aan de polikliniek direct een afspraak mee.

Overgevoelig

Bij dit onderzoek maken wij gebruik van jodiumhoudend contrastmiddel. Sommige mensen zijn overgevoelig voor

jodium. Als u weet dat u overgevoelig en/of allergisch bent voor jodium of contrastmiddel, geeft u dit door aan uw behandelend arts en de verpleegkundige.

Medicijngebruik

Als u bloed verdunnende middelen gebruikt, vragen wij u dit te melden bij uw arts. Het kan zijn dat u tijdelijk moet stoppen met deze middelen. Uw arts informeert u hierover.

Het gaat om onder andere de volgende bloedverdunners:

- Fenprocoumon (Marcoumar)
- Acenocoumarol (Sintrom)
- Rivaroxaban (Xarelto)
- Apixaban (Eliquis)
- Dabigatran (Pradaxa)

Als u Acetylsalicylzuur of Clopidogrel (Plavix) gebruikt, kunt u die gewoon innemen.

Bij overige medicatie kan de cardioloog u vragen om (tijdelijk) te stoppen met medicatie rondom het onderzoek. De cardioloog zal dit met u bespreken.

Röntgenstralen en zwangerschap

Om de opname te kunnen maken, maken we gebruik van röntgenstraling. Als u zwanger bent, ook als u het nog niet helemaal zeker weet, vragen wij u om van tevoren telefonisch contact op te nemen met onze afdeling. Het is niet verstandig de ongeboren baby aan deze straling bloot te stellen. Het onderzoek kan weer plaatsvinden binnen 10 dagen na de eerste dag van de menstruatie. Verzet zo nodig uw afspraak.

Voor het onderzoek

Neem vóór de behandeling de volgende voorbereidingen:

- Draag bij het onderzoek geen horloge of sieraden. U kunt uw sieraden beter thuis laten.
- Als u via de pols geholpen wordt, moeten alle ringen af zijn! Het onderzoek kan anders niet via de pols gedaan worden.
- Gebruik geen bodylotion, crème of nagellak.

- U mag vóór het onderzoek eten, maar geen zware maaltijd.
- U mag sokken aanhouden.
- U mag aangeven of u een rustgevend tabletje nodig hebt voor de ingreep
- Ga vóór het onderzoek nog even naar het toilet.

Voor het onderzoek krijgt u een infuusnaald ingebracht. Hierdoor kan zo nodig medicatie worden toegediend. Tevens wordt ook een hartfilmpje (Elektrocardiogram, kortweg ECG) gemaakt.

Het onderzoek

Het onderzoek vindt plaats op de cardiokamer. Dit is een speciale kamer waar een röntgenapparaat staat. Een cardioloog voert het onderzoek uit, in samenwerking met speciaal daarvoor opgeleide cardio-assistenten.

Tijdens het onderzoek ligt u op de onderzoekstafel. De cardio-assistent(e) desinfecteert de plaats waar de assistent u gaat prikken. Vervolgens dekt de assistent de plek toe met steriele lakens. Dit doen we om infecties te voorkomen.

In samenspraak met de cardioloog is vooraf met u besproken of de katheterisatie via de slagader van de lies of via de slagader van de pols gaat. De cardioloog geeft u eerst een prik voor de plaatselijke verdoving. De verdoving is alleen nodig voor de huid. Binnen in de bloedvaten voelt u niets.

De cardioloog prikt daarna de slagader aan en brengt vervolgens een dun buisje in het bloedvat. Door het buisje brengt de cardioloog verschillende holle draden (katheters) in. De cardioloog schuift de draden op tot in het hart. Via deze katheters spuit de cardioloog contrastmiddel in uw kransslagaderen. Tegelijkertijd maakt de cardioloog opnames met de röntgenbuis.

Op het monitorscherm kan het verloop van het bloedvat gezien worden met eventuele vernauwingen. Hier voelt u niets van. U kunt wel een kortdurend benauwd gevoel op de borst ervaren. Dit heeft te maken met het contrastmiddel.

Contrastvloeistof

Terwijl het contrastmiddel wordt ingespoten door de katheter, maakt de cardioloog filmopnames. De arts vraagt u dan om in te ademen, de adem vast te houden en dan weer door te ademen. Door het inspuiten van contrastmiddel kan door middel van röntgenstralen de holte van de kransslagaderen zichtbaar gemaakt worden. Hierdoor krijgt de cardioloog een goede indruk van de toestand van uw kransslagaderen.

Bij het inspuiten van contrastvloeistof in de kransslagaderen kunt u pijn op de borst krijgen. Als u pijn ervaart, moet u dit direct zeggen. De assistent(e) kan hiertegen iets geven. Er wordt dan even met het onderzoek gewacht tot u zich weer goed voelt.

Wanneer het onderzoek klaar is, wordt het buisje verwijderd. Om het gaatje in de slagader goed te laten sluiten, wordt het bloedvat enige tijd stevig dichtgedrukt. Het onderzoek duurt ongeveer 45 tot 60 minuten. De tijd die gepland staat is een richttijd. Door onvoorziene omstandigheden kan dit wijzigen.

Na het onderzoek

Om de contrastvloeistof zo snel mogelijk uit het lichaam kwijt te raken, raden wij u aan veel te drinken: een liter vocht in zes uur. Hierdoor plast u de contrastvloeistof uit. Als u niet of weinig plast of u kortademig bent, verzoeken wij u dit te melden aan een verpleegkundige.

Bijverschijnselen en risico's

Meestal verloopt een hartkatheterisatie zonder problemen.

Soms treden er bijverschijnselen op zoals:

- een overgevoeligheidsreactie op het contrastmiddel;
- afwijkingen van het hartritme;
- kramp van een kransslagader;
- ook kan er overbelasting van de bloedsomloop ontstaan door het contrastmiddel. Hierdoor ervaart u kortademigheid.

Heeft u last van deze bijverschijnselen? Wij vragen u dit te melden bij de verpleging. De klachten gaan meestal vanzelf over of u krijgt medicijnen om de klachten tegen te gaan.

Complicaties die soms voorkomen zijn: een nabloeding.
Complicaties die zelden voorkomen zijn: een hartinfarct of een hersenbloeding.

Na de katheterisatie

Via de lies (femoralis procedure)

Na een katheterisatie via de lies brengt de verpleegkundige u terug naar de afdeling. Hier moet u enige tijd bedrust houden. De eerste uren moet u plat blijven liggen. Dit is nodig om de kans op een nabloeding zo klein mogelijk te houden. Het laatste uur mag u een beetje rechterop in bed zitten. U kunt weer gewoon eten en drinken. Als u naar het toilet wilt, zeg dit dan aan een verpleegkundige.

De eerste uren controleert een verpleegkundige regelmatig uw bloeddruk en polsslag. Het afdrukmetaal, wat soms een wat onaangenaam gevoel geeft, wordt na 4 uur verwijderd. Na het verwijderen van het afdrukmetaal moet u nog 1 uur bedrust houden.

Hierna mag u uit bed komen. Als de lies na 2 uur na het verwijderen van de femostop niet heeft nagebloed, mag u naar huis. Rijdt niet zelf auto als u naar huis mag. Let er bij het toiletbezoek op dat u de heup aan de aangeprikte zijde zo min mogelijk buigt.

De dag na de ingreep

De volgende dag mag u beperkt bewegen. Vermijd lange afstanden. Rijdt niet zelf auto als u naar huis mag. Wij raden u aan om traplopen zoveel mogelijk te beperken. Loopt u een trap op, doe dit dan rustig, trede voor trede.

De eerste drie dagen na de ingreep

Ondersteun de wond tijdens niezen, hoesten of persen door met de hand lichte druk uit te oefenen op de plaats waar de lies is aangeprikt. Til geen zware dingen en beweeg niet teveel, zoals fietsen, auto besturen, traplopen of ramen zemen. **Let**

op: heeft u moeite met de ontlasting, ga niet persen, maar vraag hier liever iets voor bij uw huisarts.

Uw dagelijkse activiteiten kunt u drie dagen na de behandeling hervatten, als dit geen grote belasting vormt voor de lies. Na twee weken adviseren wij u weer met sporten of zwaar lichamelijke arbeid te beginnen.

Rondom de plaats waar de arts geprikt heeft, kunnen blauwe plekken ontstaan. Dit zijn bloeduitstortingen. Deze plekken trekken vanzelf weer weg. Neem contact op met de huisarts als de blauwe plek pijnlijker of steeds groter wordt.

Via de pols (radialis procedure)

Na een katheterisatie via de pols draagt u 4 uur een polsband. Deze polsband geeft druk op de slagader die is aangeprikt voor de katheterisatie. 2 uur na het verwijderen van de polsband (TR-band) mag u met ontslag. De eerste 48 uur mag u niet tillen met de arm. U mag ook nog niet zelf autorijden of fietsen. Na 28 uur zijn er geen beperkingen meer.

De uitslag

Tijdens het onderzoek beoordeelt de cardioloog de resultaten van het onderzoek en bespreekt hij de voorlopige uitslag met u. Voor een definitieve uitslag overlegt uw cardioloog eventueel met hartchirurgen. De uitslag hiervan bespreekt uw eigen cardioloog met u tijdens de volgende afspraak. U krijgt een polikliniek afspraak mee naar huis. In dit 'uitslaggesprek' hoort u ook welke behandeling voor u het beste is, bijvoorbeeld een behandeling met medicijnen of een stentplaatsing/balondilatatie dan wel een hartoperatie (bypassoperatie).

Het kan zijn dat uw oproep voor de behandeling eerder plaatsvindt dan de polikliniek afspraak. In dat geval moet u uw polikliniek afspraak annuleren. Het behandelend ziekenhuis maakt direct na de behandeling een nieuwe afspraak voor u op één van onze locaties.

Vragen?

In deze brochure hebben wij de meest belangrijke vragen beantwoord. Wanneer iets niet duidelijk is, kunt u dit vragen aan de cardioloog of een verpleegkundige. U kunt ook telefonisch contact opnemen:

- Franciscus Vlietland:
Polikliniek Cardiologie, via telefoonnummer 010 - 893 1243.

- Franciscus Gasthuis:
Polikliniek Cardiologie, via telefoonnummer 010 - 461 6162.

April 2021
920